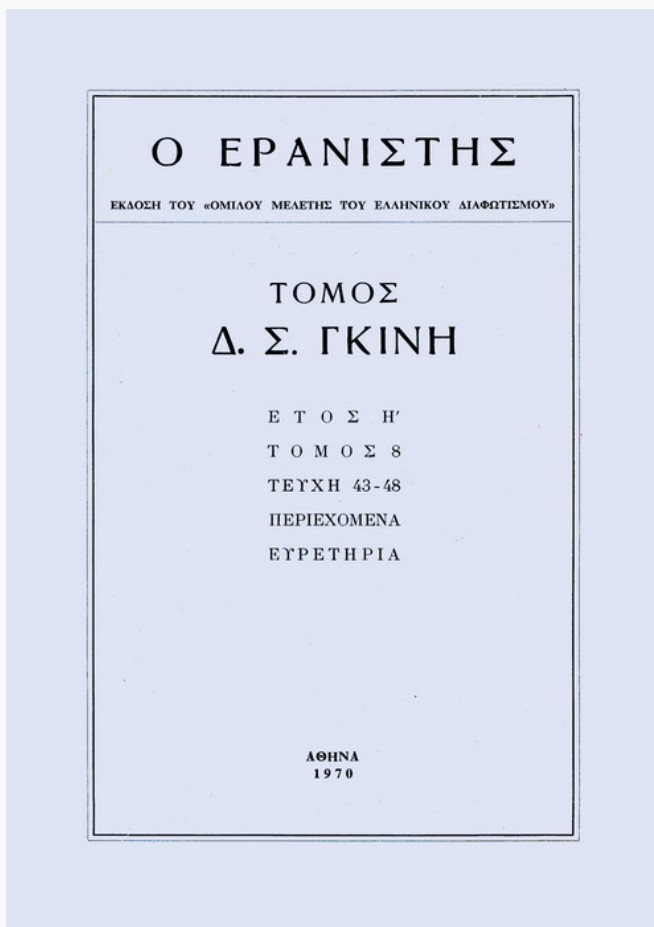

The Gleaner

Vol 8 (1970)

In Honour of D. S. Ginis

Ανέκδοτα νομικά έγγραφα Πατρών της τελευταίας τουρκοκρατίας

Κώστας Ν. Τριανταφύλλου

doi: [10.12681/er.9920](https://doi.org/10.12681/er.9920)

Copyright © 2016, Κώστας Ν. Τριανταφύλλου

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Τριανταφύλλου Κ. Ν. (2016). Ανέκδοτα νομικά έγγραφα Πατρών της τελευταίας τουρκοκρατίας. *The Gleaner*, 8, 54–73. <https://doi.org/10.12681/er.9920>

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΑΤΡΩΝ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἡ πυρπόλησις τῆς πόλεως καὶ τῶν πλησίον αὐτῆς μονῶν τῶν Πατρῶν κατὰ τὰς ἐθνικὰς ἐπαναστάσεις τῶν ἐτῶν 1769 καὶ 1821, ἐστοίχισε καὶ τὴν ἀπώλειαν τῶν γραπτῶν μνημείων τῆς ἱστορίας των, εἰς τρόπον ὥστε εἶναι ἀπελπιστικῶς ἐλάχιστα τὰ γνωστὰ ἔγγραφα τῆς Τουρκοκρατίας τῶν Πατρῶν. Ἐρευνα ὅμως πέραν τοῦ χώρου τοῦ ἡγουμενείου καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν τῶν μονῶν Ὁμπλοῦ καὶ Χρυσοποδαριτίσσης, ἀμφοτέρων παρὰ τὰς Πάτρας, μετὰ τὴν ἀρωγὴν τοῦ προηγουμένου τῆς πρώτης κ. Ἀγαπίου Παπαδοπούλου καὶ τοῦ ἡγουμένου τῆς ἄλλης κ. Χριστοφόρου Μεϊντανᾶ, ἀπέδωκεν ἂν ὅχι πλούσιον, πάντως πολυτιμον, λόγῳ τῆς σπάνεως τονίζομεν, ἀριθμὸν ἐγγράφων καὶ δὴ δικαιοπρακτικῶν, ἐντελῶς ἀγνώστων, τὰ ὅποια ἐλάνθανον εἰς τὰ κελία τῶν μοναχῶν. Ἐκ τοῦ ἀμητοῦ τούτου ἔχω παραλάβει καὶ παραδώσει πρὸς δημοσίευσιν τὴν ἐργασίαν μου «Ἐξ διαθήκαι Π. Πατρῶν ἀποκείμεναι εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ», δημοσιεύω δὲ κατωτέρω ὅλα τὰ λοιπὰ νομικοῦ ἐνδιαφέροντος ἔγγραφα, ὅσα μάλιστα δύναται νὰ κριθοῦν ὡς πηγὰι τῆς ἱστορίας τοῦ κρατήσαντος δικαίου καὶ δὴ ἰδιωτικοῦ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας ἐν Πάτραις. Φυσικὰ, ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων προκύπτουν πολλὰ νέα στοιχεῖα συγχρόνως διὰ πρόσωπα, τοπωνύμια καὶ ἄλλας σχέσεις τοῦ βίου τῆς πόλεως καὶ τῆς περιοχῆς τῆς κατὰ τὴν ἀναφερομένην ἐποχὴν. Περὶ ἐκάστου τῶν ἀναφερομένων προσώπων, οἰκογενειῶν, μονῶν, ναῶν κ.λ.π., ἐξυπακούεται ἥ,τι εἶναι γνωστὸν καὶ περιλαμβάνει ἐν τῇ οἰκείᾳ λέξει τὸ Ἱστορικόν μου Λεξικὸν τῶν Πατρῶν (Πάτραι, 1959). Ἐπίσης ὁ ἐρευνητῆς δέον νὰ παραβάλλῃ καὶ συσχετίσῃ τὴν ἀπαντωμένην νομικὴν ὕλην μετὰ τὸ βασικὸν ἔργον «Περίγραμμα ἱστορίας τοῦ μεταβυζαντινοῦ δικαίου» τοῦ σοφοῦ φίλου καὶ συναδέλφου ἐν τῇ νομικῇ ἐπιστήμῃ κ. Δημητρίου Σ. Γκίνη (Ἀθῆναι, 1966), εἰς ὃν καὶ ἀφιερῶ τὴν ἐργασίαν μου ταύτην.

I.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ

6 Αύγουστου 1742

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,20 X 0,30 μ. Τὸ κείμενον εἰς τὴν α' σελίδα, αἱ λοιπαὶ σελίδες κεναί. Τὸ ἔγγραφον (ἀντίγραφον) διατηρεῖται καλῶς εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ, μεθ' ἧς πρὸς καιρὸν συνεχωνεῖθῃ ἡ μονὴ τῶν Ἀγ. Πάντων Τριταίας, καλουμένη ἔδω τοῦ Εὐαγγελισμοῦ (μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ καθολικοῦ τῆς), εἰς ἣν μονὴν ἀνήκε τὸ ἔγγραφον.

1742 - 6 - Αὐγούστου Χαλανδρίτσα. Λιὰ τοῦ παρόντος γράμματος καὶ καθολικῆς ἀποδείξεως δηλοποιεῖ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος κτῆρ Δημητράκης Μπαμπάκος ἀπὸ Παλαιὰ Πάτρα πῶς ἔστωντας καὶ νὰ ἔχη μερικαῖς ἐλαίας ἀγορασμέναις εἰς Χαλανδρίτσαν ναχαγιαῖς τῆς Παλαιᾶς Πάτρας ἀπὸ τὸν πνευματικὸν κτῆρ Γερμανὸν Σταμόπουλον ἐγκάτοικον εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον, κατὰ τὴν ὁμολογίαν του, αἱ ὁποῖαι εἶναι ῥίζαις πενήκοντα δύο, ἀριθ. ῥίζαις -52- καὶ εὐρίσκονται εἰς διάφορα σύνορα, ὡς θέλαμεν ταῖς φανερώσει κάτωθεν, ἀρχὴ εἰς τὰ Παλαιάδωνα, ἀπὸ πάνω ταῖς Λίμναις εἰς τὴν γλάστρα, ἀριθ. -6- εἰς τὰ λαχίδια τῆς Πολυχρόνεας εἰς τοῦ ἀγίου Νικολάου ταῖς ἐλαῖς ἀπὸ κάτω, ἀριθ. τρεῖς -3- εἰς τὴν κοντζούρα τοῦ Παπαδόπουλου τὸ χωράφι, ἀριθ. τέσσαρες -4- εἰς τὰ Δενδράκια, ἀριθ. δύο -2- ἀπὸ πάνω εἰς τὴν καρίαν εἰς τοῦ Τζεμποζάκου τὸ χωράφι ἀριθ. δύο -2- εἰς τὰ ἀλώνια εἰς τοῦ Ἀνυφαντῆ τὸ χωράφι τὸ ἀπὸ πάνω ἀριθ. ῥίζαις δύο -2- εἰς τὸν Παλιόμπηλον τοῦ Μπαράκου ῥίζα μία -1- εἰς τοῦ Λιβρατζιωῦ τὴν γλάστρα ῥίζαις δύο -2- εἰς τὴν Μιτζιτάδα κοντὰ εἰς τὴν Σιμάνενα ῥίζα μία -1- εἰς τὸ Παλιόμπηλον τοῦ Τζεμέρια εἰς τὴν κάτω μοζίαν εἰς τὴν ἀγκωνὴν κοντὰ εἰς τοῦ Λεκίστρα, ῥίζαις δύο -2- εἰς τὴν ἀγίαν Παρασκευὴν, εἰς τῆς θείας του τὸ χωράφι τῆς ποτὲ Ξάκουσσης, μέσα εἰς ἓνα γῦρο, ῥίζαις εικοσιεῖς -26- περιπλέον καὶ ὅσα κεντρόματα ἔχει τὸ αὐτὸ χωράφι, ταῖς ὁποῖαις ἄνωθεν ῥίζαις ἐλαίαις καὶ κεντρόματα τὴν σήμερον ταῖς κάνει εἰς καθαρὰν πωλησίαν καὶ παντελῶς ἐλευθερώνει ὁ ἄνωθεν κτῆρ Δημητράκης Μπαμπάκος πρὸς τοὺς παρόντας καὶ ἐκδεχομένους πατέρας τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὴν πατριαρχικὴν μονὴν τὴν ἐπονομαζομένην τῆς κυρίας Θεοτόκου Εὐαγγελίστριας τῆς κειμένης εἰς Σέλιτσα σύνορον Γρεβενὸ καὶ Βελιμάχι ναχαγιαῖς τῆς Παλαιᾶς Πάτρας, κτῆρ Νεκτᾶριον Μακάριον, Ἀγάπιον καὶ τῶν λοιπῶν πατέρων Ἱερομονάχων καὶ μοναχῶν Δοσιθέου δαδ, Δαμασκηνοῦ καὶ γεροσαγαπίου διὰ ῥησία τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ πέντε, ἀριθ. γρ. -145- τὰ ὁποῖα ὄσπρα τὰ ἔλαβεν τῶρα εἰς τὸ παρὸν Μοναστήριον καὶ χεροδετῶς ὁ ἄνωθεν πωλητῆς κτῆρ Δημητράκης καὶ κρᾶζει πληρωμένος καὶ εὐχαριστημένος ἀπὸ ταῖς ἄνωθεν ἐλαίαις καὶ κεντρόματα, ἐκδύεται καὶ ἀπηλοτριούται ἀπ' αὐταῖς καὶ ταῖς δίδει καὶ ταῖς παραδίδει τῶν ἄνωθεν ἀγοραστῶν πατέρων νὰ ταῖς ἔχουν νὰ ταῖς ὀρίζουν, νὰ ταῖς ἐξουσιάζουν, νὰ κάνουν εἰς αὐταῖς εἴτε ἄρα θέλουν καὶ βούλονται, τόσον αὐτοὶ ὡσάν καὶ οἱ κάθε καιροῦ εὐρισκόμενοι πατέρες εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς περιπλέον ὅποτε καιροῖς ἤθελαν νὰ κάμουν οἱ ἄνωθεν πατέρες χοντζέτι διὰ ταῖς αὐταῖς ἐλαίαις, βάνει βεκίλι ὁ ἄνωθεν κτῆρ Δημητράκης τὸν κτῆρ Βασιλάκη Ῥάην νὰ ὑπηγένη εἰς τὸ μεχαμὲ νὰ δίδῃ χοντζέτι τῶν ἄνωθεν πατέρων ἀγοραστῶν. Καὶ οὕτως

ἔγινε τὸ παρὸν νὰ ἔχη τὸ στερεὸν καὶ ἀπαρασάλευτον εἰς τοὺς αἰῶνας ὡς θέλει βεβαιώσει καὶ ἰδιοχείρως του, ὑπὸ μαρτυρίαν καὶ βεβαίωσιν τῶν κάτωθεν μαρτύρων.

Δημήτρης Μπαμπάκος βεβαιονο τανοθεν
Γρηγ. μνήμων ἀρχ. ὁ Σταματόπουλος μαρτηρῶ
Γιαννάκις Μιχαλόπουλος μαρτηρῶ
Ἄντώνις Νικολόπουλος μαρτηρῶ
Ἄθανάσις Κολμπουξίς μαρτηρο
Παναγὸς Λανπροπουλὸς μαρτηρο

Ἐπωλήθησαν εἰς διάφορα σημεῖα τῆς περιοχῆς Χαλανδρίτσης (ἐπαρχίας, ναχαγιές, Πατρῶν) ἐλαιόδενδρα (ρίζαι). Πολὺ σύνηθες εἰς ὅλην τὴν Ἀχαΐαν τὸ φαινόμενον νὰ ἔχη ἐλαίας ἰδιοκτῆτους τρίτος καὶ ὄχι ὁ εἰς ὃν ἀνῆκεν τὸ ἀγροτικὸν κτῆμα. Τὸ προνομιακὸν τοῦτο καθεστῶς δέον νὰ ἀναζητηθῆ μᾶλλον εἰς τὴν Ἐνετοκρατίαν, διότι οἱ Ἐνετοὶ ἐνδιεφέρθησαν δι' ἐμφύτευσιν ἐλαιοδένδρων ἐν τῇ χερσονήσῳ. Ἀπετέλει τὸ ἐλαιόδενδρον ἰδίαν ἰδιοκτησίαν καὶ μόλις τελευταίως μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἰσχύοντος Ἀστικοῦ κώδικος ἔλειψεν ἡ ἰδιομορφία αὕτη. Ἀγορασταὶ δὲν εἶναι οἱ ἀναφερόμενοι «παρόντες καὶ ἐκδεχόμενοι πατέρες οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν πατριαρχικὴν μονὴν . . .» ἀλλὰ νοεῖται ἡ μονὴ αὕτη, ἐπομένως κύριοι γίνονται «τόσον αὐτοὶ ὡσάν καὶ οἱ κάθε καιροῦ εὐρισκόμενοι πατέρες εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς». Τὸ τίμημα κατεβλήθη χεροδοτῶς (=τοῖς μετρητοῖς).

Διὰ πᾶσαν σύμβασιν, δι' ἧς μεταβιβάζεται κυριότης, ὡς θὰ ἴδωμεν καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐπακολουθοῦντα ἔγγραφα, χρειάζεται ἐπικύρωσις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ δικαστηρίου (μεχκεμὲ) διὰ νὰ χορηγηθῆ τὸ παραχωρητήριον (χοτζέτι καὶ κατωτέρω εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 2 ἔγγραφο μουραφέτι). Πρὸς τοῦτο συνήθως οἱ συμβαλλόμενοι, ἰδίως οἱ ἀπουσιάζοντες ἐκ Πατρῶν, ὅπου ἤδρευε τὸ δικαστήριον (ὁ κατῆς), διώριζον ἐπίτροπον ἢ βεκίλην, ὅπως τὸν ἔλεγον, ἐκπρόσωπον, πληρεξούσιον, ἀντίκλητον, διὰ νὰ τοὺς ἀντιπροσωπεύσῃ.

2.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΑΓΡΟΥ

26 Ὀκτωβρίου 1757

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,22 X 0,325 μ. Γραμμὴν ἡ α' σελίς μόνον. Ἀπόκειται εἰς τὴν μονὴν Χρυσοποδαριτίσσης. Καλῆς διατηρήσεως, μετριώτατος ὁ γράψας.

+ 1757 Ὀκτωβρίου. 26 Πάτρα διὰ τοῦ παρόντος γράμματος φανερώει καὶ ὁμολογεῖ ὁ Γιάννης παιδὶ τοῦ Γιάννη Ντέντε ἀπὸ χοριῶ Κάνταλος, ὅτι ἔχοντας

ἓνα κομάτι χοράφι κουβελίων τριῶν κείμενο εἰς τὴν Λίμνα, συμπλιάτορας χοράφι τοῦ Σταμάτη Θεοδορακόπουλου, ἀπὸ κάτω λήμνα, τὸ ὄπιο χοράφι θέλι μὲ καλήν του εὐχαρίστησιν καὶ βουλίαν καὶ τὸ δίδη εἰς καθαρὰν πωλησίαν πρὸς τὸν παρόντα καὶ ἀποδεχόμενον κῆρ Ἀναστάσι Κωνσταντινόπουλον παποντζίν, διὰ γρ. μετρητοῖς γρόσια δόδεκα, τὰ ὁποῖα ἄσπρα τὰ ἔλαβε τώρα εἰς τὸ παρὸν ὁ ριθὲν πωλιτῆς Γιάννης Ντέντες σῶα καὶ ἀνέλιπα καὶ κρᾶζεται πληρωμένο καὶ εὐχαριστημένο ἀπὸ τοῦ νῦν ἕως εἰς τὸ ἐξῆς ἑώρας ἑώνων καὶ ἀπολοτριωμένο καὶ παραδίδει τὸ αὐτὸ χοράφι κουβελίων τριῶν τοῦ ἄνωθεν ἀγοραστῆ κῆρ Ἀναστάσι Κωνσταντινόπουλου νὰ κάμνη εἰς αὐτὸ ὡς θέλει καὶ βούλεται τόσο αὐτὸς ὡσάν καὶ οἱ κληρονόμοι του καὶ διαδοχοί του, κάνωντας καὶ τὸ πρεπούμενο μουραφέτη καὶ διενατὸ ψυφή διὰ ἐπιτροπὸν του καὶ καθολικὸν βεκείλην τὸν Πανάγο Χρονοπουλον, νὰ τὸ παραδώσει εἰς κάθε κερὸν καὶ ἀναζήτησιν τοῦ ἀγοραστῆ καὶ διὰ τὸ σφιχτῶ, βέβαιω καὶ ἀπαρασάλευτο ἔδωσε τὸ παρὸν του γράμμα ἐπὶ μαρτυρία τῶν ἐτήλιπων χωρίων Κάνταλον.

Πανάγος Κατζούμπης κανταλιότης μαρτυρῶ
 Σταμάτης Θεοδορακόπουλος μαρτυρῶ
 Δημητράκης Τουτουλόπουλος μαρτυρῶ
 Ἀναστάσις Τζεντζερὰς μάρτυς

Ὁ ἀγρός, σπειρόμενος μὲ δημητριακὰ ἀφοῦ ἀποτιμᾶται μὲ μέτρον χωρητικότητος σιτηρῶν κ.λ.π. (κουβέλι), ἦτο μικρᾶς ἀξίας, ἐν τοσούτῳ κάμνει ἐντύπωσιν τὸ τίμημά του (12 γρόσια!). Ὁ ἀγοραστῆς εἶναι ὑποδηματοποιός, συνεπῶς ἡ ἐγκατάστασις του πρέπει νὰ ἦτο εἰς πόλιν καὶ ὄχι εἰς τὸ μικρὸν χωρίον Κάνταλος παρὰ τὴν Χαλανδρίτσαν. Τὴν ἤθελεν ὁ ἐπαγγελματίας οὗτος τὸν ξηρικὸν αὐτὸν ἀγρὸν; Πιθανώτατα, κατήγετο ἐκ τοῦ χωρίου καὶ τὸ μικρὸν κτῆμα τὸ ἡγόρασε μὲ τὸ ἀποταμίευσμά του διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν εἰς τὸ χωρίον οἰκογένειάν του. Συνετάγη εἰς Πάτρας ὄντως τὸ ἔγγραφον; Χωροῦν ἀμφιβολία. Οἱ ὑπογραφόμενοι μάρτυρες εἶναι μᾶλλον κάτοικοι τοῦ χωρίου καὶ ὄχι τῶν Πατρῶν, ἴσως, μαζὶ μὲ τὸν ἀγοραστὴν νὰ ἦλθον εἰς Πάτρας. Ἴσως ἡ σύμβασις νὰ ἐγίνε καὶ εἰς τὴν μονήν. Ὁ συντάξας θὰ ἦτο μοναχὸς καὶ οὕτως ἐξηγεῖται πῶς τὸ ἔγγραφον ἀπετέθη εἰς τὴν μονήν.

Νομικοὶ δὲν ὑπῆρχον οὔτε εἰς τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν. Συνήθως τὰ δικαιοπρακτικὰ ἔγγραφα συνέτασσον κληρικοί, ἐγγράμματοι πως, ἔχοντες πρὸ αὐτῶν γραπτὰ ὑποδείγματα ἐντόπια. Οὕτως ἐξηγεῖται ἡ φράσις «διὰ τὸ σφιχτῶ, βέβαιω καὶ ἀπαρασάλευτο», ἣτις ἀπαντᾶται καὶ κατωτέρω εἰς τὸ ἔγγραφον 4. Ἡ ἔκφρασις «διὰ τὸ σφιχτῶ» δὲν ἀκούεται πλέον. Ἐξηγοῦνται οὕτως ἐπίσης ἡ ἀπλοϊκότης, ἀοριστία ἐκφράσεως καὶ ἀποδόσεως, ἡ ἀφέλεια, αἵτινες χαρακτηρίζουν τὰ συντασσόμενα ἔγγραφα.

3.— ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΚΥΡΙΟΤΗΤΟΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ

30 Αύγουστου 1759

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,19 X 0,28 μ. Μόνον ἡ α' σελὶς γραμμένη. Ἀπόκειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὀμπλοῦ Πατρῶν ἀνήκον εἰς τὴν μετ' αὐτῆς συγχωνευθεῖσαν τοῦ Μπαμπιώτη.

+ 1759 αὐγούστου 30. Εἰς Πάτρα διὰ τοῦ παρόντος γράμματος φανερόν ἐγὼ ὑποκάτωθεν γεγραμένους Γεώργιος Μπουκαούρις ἔστοντας καὶ εἶναι μία ὁμολογία καὶ ἓνα χοτζέτι γενομένο διὰ κάποιες ἐλές ὅπου εἶναι εἰς χορίο Μέτζενα ὡς καθὼς περιέχει τὸ χοτζέτι καὶ ἡ ὁμολογία καὶ οἱ ὅποιες ἡ ἐλές εἶναι τοῦ μοναστηρίου Μπαμπιότι καὶ ἐγὼ ὁ ἄνοθεν Γεώργιος Μπουκαουρις εἶμαι ἀναζητητής τους ἀπὸ αὐτὸ τὸ πράγμα καὶ δίδω τὸ παρὸν μου γράμμα εἰς χίρας τὸν πατέρα μου τοῦ ἄνοθεν μοναστηρίου καὶ τὸ ἐξουσιάζει καὶ τὸ κἀνὴ ὡς θελῆ καὶ βούλονται καὶ ἐγὼ ὁ ἄνοθεν Γεώργιος ἔμυνα πληρομένους καὶ εὐχαριστημένους ὡς θέλω βεβαιώσῃ δὲ τὸ παρὸν μου ἡδωχορὸς μου μὴν ἔχοντας ἄλλο ὁ ἄνοθεν φανερόν.

Γιόργιος Μπουκαούρης βεβεονο ὅς ανοθεν
Νικολὸς Κονσταντης μαρτυρο ος ανοθεν
Ἄσημακης Σταθακόπουλος μαρτηρο

Ὁ Γ. Μπουκαούρης, γνωστῆς οἰκογενείας ἐν Πάτραις ἐμπόρων κλπ. προβαίνει εἰς ἔγγραφον δῆλωσιν ἀναγνωρίσεως τῆς κυριότητος τῆς μονῆς Μπαμπιώτη ἐπὶ ἐλαιοδένδρων, περὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἤδη σχετικὸν συμφωνητικὸν ἔγγραφον (ὁμολογία) καὶ τουρκικὸν παραχωρητήριον (χοτζέτι). «Ἀπὸ αὐτὸ τὸ πράγμα (ἐλαιόδενδρα) ἀναζητητής» εἶναι ὁ δηλῶν, δι' αὐτὸ καὶ δηλοῖ ὅτι τώρα εἶναι «π λ η ρ ω μ ἔ ν ο ς καὶ εὐχαριστημένους». Ὑπῆρχε, λοιπόν, μία ἐκκρεμότης ὡς πρὸς τὴν μεταβίβασιν ταύτην, τὸ πιθανώτερον ἡ ἀγοράστρια μονὴ ὤφειλεν ὑπόλοιπον τιμήματος, ὁ πωλητῆς ἀνεζήτει τὸ ὑπόλοιπον καὶ τώρα, τακτοποιηθεὶς, προβαίνει εἰς ἔγγραφον δῆλωσιν, ἀνανεῶνων καὶ κατασφαλίζων τὰ δίκαια τῆς ἀγοραστρίας.

Ὁ ὅρος ζήτησις εἶχεν ἀνέκαθεν καὶ νομικὴν σημασίαν. Σημαίνει τώρα τὸν ἔχοντα δικαιώματα, ἀπαιτήσεις, τὸν ἀναζητοῦντα εἰσέτι τὰ δικάιά του. «Ἀπ' αὐτὸ τὸ πράγμα εἶναι ἀναζητητής», ἐξ αἰτίας του, ἐπ' εὐκαιρίᾳ του εἶχε ζήτησιν χρημάτων κ.λ.π. δὲν ἦτο ἀναζητητής τοῦ ἰδίου πράγματος, διότι τοῦτο μετεβιβάσθη ὀριστικῶς εἰς τὴν ἀγοράστριαν, πλὴν ἂν ἡ «ὁμολογία», τὸ ἔγγραφον τῆς πωλήσεως, εἶχεν τὸν ὄρον τοῦ ἀναγοράστου. Πάντως ὑπῆρχεν ἐκκρεμότης καὶ ἐξ αὐτῆς ἀναζήτησις.

Σπανίως συναντῶμεν πωλήσεις μὲ πίστωσιν τιμήματος. Εἰς τὴν

δύσκολον ἐκείνην ἐποχὴν αἱ συμβάσεις ἐπροτίμων νὰ γίνωνται τοῖς μετρητοῖς πάντοτε.

4.— ΠΩΛΗΣΙΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΙΑΣ

10 Ἰουλίου 1760

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,29 X 0,21 μ. τοῦ ὁποίου μόνον ἡ α' σελὶς εἶναι γραμμμένη. Γραφή καθαρά καὶ εὐανάγνωστος. Πρόκειται περὶ ἀντιγράφου ἢ σχεδίου. Ὑπογραφή ἰδιαιτέρα δὲν ὑπάρχει, ἀντιθέτως ὑπάρχουν θέσεις δι' ὑπογράφας. Ἀπόκειται εἰς τὴν μονὴν Ὁμπλοῦ, ἀνήκον δὲ εἰς τὴν τοῦ Μπαμπιώτη.

Ἔτος 1760 Ἰουλίον 10 Πάτρα, διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δηλοποιεῖ ὁ κὺρ Σπῦρος Ἀλψμαράντε ἀπὸ Κεφαλιῶν, ὅτι ἔχοντας μίαν χαμοκέλαν εἰς τὸ ὀσπιτηόντον μέσα εἰς μαχαλὲ Ἁγίου Κωνσταντίνου πλισιάζει τὴν μίαν μεριάν ὁ αὐτὸς οἰκοκύρις, τὴν κάτω μεριάν εἶναι περιβόλι τοῦ Γιαννάκη Ἀγοριατόπουλου, τὸ ἄλλο μέρος περιβόλι τοῦ Μπαλαούρα καὶ τὴν ἄλλην μεριά τοῦ ἀγοραστή, τὴν ὅποιαν χαμοκέλα, θέλει μὲ καλήν του εὐχαρίστησιν καὶ βουλείαν καὶ τὴν δίδει εἰς καθαρὰν πουλισήαν καὶ παντελῶς τὴν ἐλευθερώνη πρὸς τὸν παρόντα ὀσιώτατον ἐν μοναχοῖς καθηγούμενον εἰς τοῦ Μπαμπιώτη κὺρ Σεραφίμ διὰ γρόσια μετρητὰ πενήντα πέντε λέγω 55 τὰ ὅποια ἄσπρα τὰ ἔλαβε τώρα εἰς τὸ παρὸν ὁ εἰριμμένος πουλιτὴς κὺρ Σπῦρος σὴν καὶ ἀνέλιπα καὶ κράζεται πληρωμένος καὶ εὐχαριστημένος ἀπὸ τοῦ νῦν ἕως τὸ ἐξῆς, ἐκδίνεται καὶ ἀποιοτριώνει καὶ παραδίδη τὴν αὐτὴν χαμοκέλαν τοῦ ρηθέντος ἀγοραστή κὺρ Σεραφίμ, νὰ κάμη εἰς αὐτὴ ὡς θέλει καὶ βούλεται τόσο αὐτὸς ὡσάν καὶ οἱ μεταγενέστεροι πατέρες τῆς αὐτῆς μονῆς Μπαμπιώτη αἰωνήως καὶ διὰ τὸ προεπούμενο χοντζέτι ψυφὶ διὰ ἐπιτροπὸν του καὶ καθολικὸν βεκλήην τὸν κὺρ Δημον Σπυρόπουλον, νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸν μεχκεμὲς εἰς κάθε καιρὸν καὶ ἀναζήτισιν τοῦ ἀγοραστή μὲ τοῖς προεπουμένους μάρτυρσι, καὶ διὰ τὸ σφηγτῶ, βέβαιω, καὶ ἀπαρασάλευστο, ἔδωσε τὸ παρόντον γράμμα, ἐπιβεβαίωσις καὶ μαρτυρίας τῶν ἀξιοποίστων μαρτύρων.

Σπίρος Τουφεξῆς βεβεόνο.

Εἰς τὸ κέντρον τῆς τότε πόλεως ἡ μονὴ Ἁγ. Κωνσταντίνου (καὶ εἶτα Ὁμπλοῦ) εἶχεν ἤδη μετόχι, εἰς αὐτὴν δὲ ἀνήκε καὶ ὁ ἐκεῖ δώμω-
 νυμος τῆς μονῆς ναός. Εἶχε καὶ ἡ μονὴ Μπαμπιώτου ἤδη περιβόλι, τὸ ὅποῖον συνώρευε μὲ χαμοκέλλαν, ἣτις ἀπετέλει παράρτημα τῆς οἰκίας τοῦ πωλητοῦ («εἰς τὸ ὀσπίτιόν του μέσα»). Τὴν ἀγοράζει, λοιπόν, ἡ μονὴ Μπαμπιώτου διὰ νὰ τὴν ἐνώσῃ μὲ τὸ ὑπάρχον ἐκεῖ ἀκίνητόν της (μετόχι).

Ἀγοραστής δὲν εἶναι ὁ καθηγούμενος Σεραφείμ, ἀλλὰ αὐτὴ αὐτὴ ἡ μονὴ του. Ἀναφέρεται ὅτι δικαίωματα ἀποκτοῦν «καὶ οἱ μεταγενέστεροι πατέρες τῆς αὐτῆς μονῆς Μπαμπιώτη». Ἴσως ὑποστηρικθῆ ὅτι ἀνεγράφησαν οἱ κληρονόμοι, οἱ δικαιοῦχοι τοῦ ἀγοραστοῦ, τοὺς

ὁποίους οὗτος ἐκ τῆς ιδιότητός του ὡς κληρικοῦ ἔχει, ἀλλὰ ὅπως ὁποῦντε ἐκεῖ καταλήγομεν ὅτι ἡ μονὴ παραλαμβάνει τὸ ἀκίνητον.

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἔγγραφον αὐθεντικῶς. Κατὰ δὲ ἔγγραφὴν εἰς τὸν κώδικα τῆς μονῆς «ὁ Κ. Σπυρ. Ἀλημπράντης τῆς Κεφαλληνίας διὰ ψυχικὴν του σωτηρίαν» ἐδώρησεν τῇ χαμοκέλλαν (Ἰστ. Λεξικόν μου Πατρῶν σ. 396). Μᾶλλον θὰ ἐξέπεσε πολὺ ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ ἀκινήτου του εἰς τὸ τίμημα ἢ ἴσως καὶ νὰ μὴ ἔλαβε κἄν τίμημα καὶ ἐγράφη ὅτι τὸ ἔλαβεν μόνον διὰ τοὺς Τούρκους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξέδιδον τὸ παραχωρητήριον.

5.— ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ ΒΟΣΚΟΤΟΠΙΩΝ ΕΙΣ ΜΟΝΗΝ

8 Σ/βρίου 1764

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,24 X 0,17 μ. Μόνον ἡ α' σελὶς γραμμμένη καὶ μέρος τῆς β'. Ἀπόκειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ. Ἐπιτάσσεται σιγ-γυλιώδης ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτου.

1764. σεπτεμβρίου 8.

Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Παρθένιος ἐπιβεβαιοῖ:

τὴν σήμερον φανερόνομε καὶ ὁμολογοῦμε ἐμεῖς οἱ Τοπολοβήτες γέρο Ἀλέξιος ὁμοῦ μὲ τὰ ἀνιψιδιά του, Ἀναστάσις καὶ Κυριάκος καὶ Ἀγγελῆς, Γιοργάνης Κατεργάσης μὲ τὸν ἀδελφόν του τὸν Δημήτρι, Τόγιας, Πανάγος Σκιαδόπουλος, Θεοδοράκις Γκρέκας, Σιάθης Μπαχιόπουλος, Ἀντροντζακῆς Γιοργακοπουλος, Γιόργας Κοστόπουλος μὲ τὰ ἀδελφιά του, Θάνος Χουλιαρόπουλος, Γιανάκης Ντούκας, Κόλιας Γκούμας μὲ τὸν Ἀγγελῆ, Δημητράκης Σταματόπουλος, Δημάκης Γκούμας, Θανάσις Χουλιαράς καὶ οἱ λοιποὶ ὅλοι ἀφιερώνομε τὸν τόπο ὅς τοῦ Παντοκράτορα μαζὴ μὲ τοῦ Μικρογιάννη, τοῦ ὀσιωτάτου κνὸρ Σεραφοῖμ μὲ τοὺς λιποὺς πατέρες εἰς μοναστήριον Μπαμπιώτη καὶ βάνομεν σύνορον ἀπὸ τὴν Τουσκιά καὶ στὴ βόρσι στον Παντοκράτορα καὶ ἀπὸ τῶ ἀποκάτο μέρος σύνορο Βαλατούνα τὸ ἄλλο μέρος Μπαρτικόστα καὶ τὸ ἄλλο μέρος, τὸν ὁποῖον τόπον τὸν ἐβάλαμε καὶ ἀφιερῶσαμε εἰς τὸ ἄνοθεν μοναστήριον Μπαμπιώτη καὶ ἤμασταν εὐχαριστημένοι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς καὶ νὰ εἶναι νοικοκυρέοι οἱ ἐβρισκόμενοι εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἡμεῖς νὰ ἤμασται ξένοι καὶ ἀπόξενοι καὶ οὗτος ἐδώσαμε τὸ παρὸν γράμμα [διὰ διαγορ.] ἐπιβεβεόσι τῶν κάτωθεν ὑπογεγραμένον μαρτύρον.

Κανέλος Οἰκονομοπουλος Μαρτιρας
[β' σελὶς] Ἀσημάκις Πόλος, μάρτυρ
Νικόλαος Ἀντωνόπουλος μαρτυρῶ
Κωνσταντῖνος Ριτουνοιτης μαρτυρῶ

Τοπόλοβα εἶναι χωρίον πλησίον τῆς μονῆς Ὁμπλοῦ, ὅσον καὶ ἐκείνης τοῦ Μπαμπιώτου. Ὠρισμένοι κάτοικοι αὐτοῦ, ἔχοντες ἰδιοκτησίας εἰς «τόπον» Παντοκράτωρ καὶ Μικρογιάννη ἀρκετῆς ἐκτάσεως, ἀφοῦ φθάνει οὗτος μέχρι τῶν ὀρίων τῶν γειτονικῶν χωρίων Βαλατούνα καὶ

Μπαρδικιώστα (ἀπάντων ἐπὶ τοῦ Παναχαϊκοῦ ὄρους) τὸν ἀφιερώνουν ρητῶς «εἰς τὸ μοναστήριον» καὶ «νοικοκυραῖοι θὰ εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὸ μοναστήριον». Εἶναι αὕτη ἀφιέρωσις ἐξ εὐσεβοῦς αἰτίας; Τότε θὰ ἔλεγεν τὸ ἔγγραφον ὅτι ἡ μονὴ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ἢ προαιρεῖται ἢ ἰδίᾳ νὰ μνημονεύῃ εἰς τὰς ἱερουργίας τουλάχιστον ζώντων καὶ τεθνεώτων τῶν τοιούτων δωρητῶν. Μᾶλλον ἔθεν εἶναι διακανονισμὸς ὀρίων καὶ ἀναγνώρισις ὑπαρχούσης καταστάσεως, δι' αὐτὸ καὶ δὲν γίνεται μνεῖα περὶ ἐπιδιώξεως τίτλου παρὰ τουρικικῆς ἀρχῆς (χοτζέτι). Οἱ μάρτυρες εἶναι δημογέροντες Πατρῶν καὶ τὸ ἔγγραφον συνετάγη εἰς τὴν μητρόπολιν. Μέχρι τοῦ ἀρχιερατικοῦ οἰκήματος ἔφθασαν ὅλοι οἱ ἀφιερωταί; Τουλάχιστον οἱ ἐκπροσωποῦντες ἐκάστην οἰκογένειαν ἢ τοὺς συγγενεῖς των θὰ ἦλθον εἰς Πάτρας πρὸς διακανονισμὸν τῆς ὑφισταμένης ἐκκρεμότητος.

6.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ

29 Ἰανουαρίου 1765

Δίφυλλον λευκοῦ καὶ ἤδη φαιοῦ χάρτου 0,195 X 0,14 μ. Γραμμμένη ἢ α' σελίς μόνον. Γραφή ἀνορθόγραφος καὶ δυσκατάληπτος, προδίδουσα τὸν συντάκτην κάτοχον μετριωτάτης παιδείας. Οὗτος κατανομάζεται: Χριστόδουλος Κυπαρίσσης. Ἀπόκειται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

1765 γέναριον 29 εἰς Χαλανδρίτσα/² Τὴν σήμερον: ο Γιοργάκις τις Κοστανιας ἀντάμα/³ μὲ τον ἀνήφο τον τον Κοσταντη δίνωνν και παρα/⁴δίνωνν και πουλοῦνε ελιες ρίζες διο τες ὀπιές τις πωλον/⁵νε εἰς καθαράν πουλησία ἢ ὀπιές ινε κίμενε/⁶ς ἢ μία στον Νταμίρι τὸ παληανμπελο στα Μένιζεν.ο /⁷τικα Αραδαρια και τις εκλι-σίας ἢ ελία ἀνμέσα/⁸εἰς ιαλιος στο χοράφι τις Κόστινας ἀπό τιν Ἀρᾶδαρια/⁹ ἢ αλει που πανου, τις ὀπιές τις επωλίσανε ὡς ανο/¹⁰θιν: τον Γιανου Μαρακη και τη αδελφιτον του Παναγον διά/¹¹γρόσια πέντε »5 και ἀπο τὰ σημέρα δινου/¹²νε τιν παρουνσα ομολογία εἰς τὰς χίρας τον ανοθεν/¹³ ἀγόραστοι διά να γενουνε ἢ δικαιο-κρισία η ειστ/¹⁴τις ανοθεν ελες ὄσαντος και ἀφτι εμέτρισαν τὰ/¹⁵ ανοθεν ἀσπρα και σίμερα κραζοντε ξενη και/¹⁶ αποξενη ἢ πουλητάδες απο τις ἄνοθεν/ ελες/¹⁷ και ουτος εγίνε ηπομαρτίριας και βεβέοσις ἠποχη/¹⁸ρος το πεδη.

Κοστης του Λιαμαντῆ εκαμα μπροστα και απο μου βεβεδονομε
Γιανακης Μακρὶς μαρτιρας
Χριστόδουλος Κυπαρισσης εκαμα το παρὸν και μαρτυρό.

Καὶ ἐδῶ ἔχομεν ἐλαιόδενδρα ἐπὶ ξένης ἰδιοκτησίας, τοῦ παλιαμπε-λίου καὶ τοῦ ἀγροῦ, εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται τὰ δύο ταῦτα. Πωλοῦν-ται ἀντὶ εὐτελοῦς ἀξίας, προφανῶς διότι ἦσαν παλαιά, ὅπως καὶ τὸ παλιάμπελον καὶ περισσότερον. Ἀγορασταὶ εἶναι πάλιν τρίτα πρόσωπα

καὶ ὄχι οἱ κύριοι τῶν κτημάτων, ὅπου εὐρίσκονται. Λόγω δὲ τοῦ εὐτελοῦς τοῦ πράγματος δὲν λαμβάνεται πρόνοια διὰ παραλαβὴν καὶ τουρκικοῦ παραχωρητηρίου.

7.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΑΓΡΟΥ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΩΝ ΤΟΥ

15 Μαΐου 1776

Μονόφυλλον πτυχωθὲν εἰς δύο, 0,9 X 0,11 ἡ σελίς. 'Η α' γραμμὴ καὶ εἰς τὴν τελευταίαν εἰς τὸ ἄνω μέρος νέας πτυχώσεως εἰς τρία «πωλητηρῶν ενας κοματη χωραφου απο τους Ἀναληψιότες εἰς τὸν Μουλᾶ καὶ Τρίζη». Γραφὴ συνεχῆς (αὶ λέξεις ἀπεκολλήθησαν ὑφ' ἡμῶν), ἐλαχίστης μορφώσεως ὁ γράψας, ὁ ὁποῖος κατονομάζεται μὲ τὸ βαπτιστικὸν του μόνον. Ἀπόκειται εἰς μονὴν Χρυσοποδαριτίσσης Πατρῶν. Μόνον ἡ ὑπογραφή τοῦ ἡγουμένου εἶναι ἰδιόχειρος, αἱ ἄλλαι δίδονται ὑπὸ τοῦ γράψαντος.

1776: μαγῆου: 15: πάτρα.

Τὴν σήμερον φανερονομε καὶ ομολογου² με εμῖς ἰ ποκατόθην γεγραμενι κα³ λόγερῖ αναληψότες ΠαΠααγαπιος⁴ Παρθενῖος Παχροντιος Ἡλια καὶ λιπι⁵ καλογερι το ποτ πουλισαμε τὸ χο⁶ράφι ἰς τὸ Σαραβαλι με τρις ριζες⁷ λὲς καὶ μια σκαμ.ια καὶ διο μονριες⁸ το οπίον χοραφι το πουλισαμε του⁹ του Μουλα καὶ Τρίζι διὰ γροσία τριαντα καὶ¹⁰ εγναμε ξενι απο το ανοθεν χορα¹¹φι καὶ ελαβαμε τὰ ασπρα εἰς χιρας¹² καὶ δια τὸ βεβeson τις αλιθιας εδοσα¹³ με τὸ παρὸν να μαρτιρι τιν αλίθιαν¹⁴ Ἀγαπιος ηγουμένος βεβεόνο¹⁵ τὰ ανοθεν (Τ.Σ. Ἀναλήψεως)

ἀχμετις Σουροπολης μαρτιρο

αχμετ κάλφας μαρτιρο τες τη γγαλιολγίς(;

αγγελίς ἔγραφα καὶ μαρτιρο

Οἱ μοναχοὶ τῆς παρὰ τὰς Πάτρας διαλελυμένης ἤδη μονῆς Ἀναλήψεως πωλοῦν ἀγρὸν μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ φυτευμένων δένδρων κείμενον εἰς Σαραβάλι, πλησίον πάλιν τῶν Πατρῶν, εἰς δύο ἄτομα, ἅτινα κατονομάζονται μὲ τὰ ἐπίθετά των ἀπλῶς. Πωλεῖ ἡ μονή, δι' αὐτὸ βλέπομεν νὰ κατονομάζονται οἱ μοναχοὶ ὅλοι, οἱ πλέον κινούμενοι πάντως, ἐνεργοῦντες καὶ διὰ τοὺς «λοιποὺς καλογέρους». Ἡγούμενος ἀναφέρεται, ὄχι καὶ ἡγουμενοσυμβούλιον. Εἰς τὰ μικρὰ μοναστήρια συνήθως ἐνεργεῖ τὰς δικαιοπραξίας τὸ σύνολον τῶν μοναχῶν. Τὸ τίμημα εἶναι ἀπελπιστικῶς μικρόν. Φαίνεται ὅτι τὸ κτῆμα δὲν εἶχεν ἀξίαν ἢ οἱ μοναχοὶ εἶχον μεγάλην ἀνάγκην. Τὸ περίεργον ἐδῶ εἶναι ὅτι οἱ δύο μάρτυρες τῆς συντάξεως τοῦ ἐγγράφου εἶναι Τοῦρκοι, ἀναφερόμενοι ἑλληνιστί. Παραλείπεται ἐπίσης ἡ μνεῖα διορισμοῦ ἀντιπροσώπου διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ τουρκικοῦ παραχωρητηρίου (χοτζέτι). Λόγω τοῦ εὐτελοῦς τοῦ πράγματος, ἐθεωρήθη ἀρκετὴ ἐξασφάλισις ἡ μαρτυρία τῶν δύο Τούρκων ;

8.— ΕΚΜΙΣΘΩΣΙΣ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ ΜΕΤ' ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΕΩΣ

1 Αύγουστου 1790

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,22 X 0,315 μ. Ἡ α' σελὶς γραμμμένη διὰ καλῆς γραφῆς. Ἐπὶ κεφαλῆς ἀποτύπωσης σφραγίδος μονῆς Ὁμπλοῦ. Ἀπόκειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς αὐτήν. Κατονομάζεται ὁ γράψας (Σταμ. Μποζίκης), ὅστις καὶ ὑπογράφει ὡς μάρτυς. Ἐπακολουθοῦν καὶ δύο ἄλλαι ὑπογραφαί, μὴ ἀναγνωσθεῖσαι ὕφ' ἡμῶν.

[σφραγὶς μονῆς Ὁμπλοῦ]

+ Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δηλοποιεῖται, ὅτι ὁ πανοσιώτατος Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ Ὁμπλοῦ κὺρ Ἀρσένιος μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ὀσιωτάτων πατέρων οἰκιοθελήτως καὶ ἀπαραβιάστως ἀπέδωσαν τὸν ὀσπιτότοπον ὁποῦ ἐξουσιάζουν εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἀφιέρωμα τῆς ποτὲ γραίας Στάθαινας, πρὸς τὴν Τρισευγένην θυγατέρα τοῦ ποτὲ Δημητρίου Βοριά καὶ σύζυγον τοῦ Στάθη Πεσκαρβέλλη με ἐτήσιον δόσιμον νὰ δίδῃ κατ' ἔτος εἰς τὸ Ἱερόν μοναστήριον γροσία ἕξ, ἐπὶ συμφωνίᾳ τοιαύτῃ, ὅτι ἡ ἄνωθεν Τρισευγένη νὰ ἔχη ἐξουσίαν νὰ κτίσῃ ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸν ὀσπιτότοπον χαμοκέλλας ἢ ἀνόγειον καθὼς θέλει καὶ βούλεται καὶ ὑπόσχεται νὰ πληρώῃ τὸν καθ' ἕκαστον χρόνον διὰ κερὸν τοῦ τόπου τὰ ἄνωθεν ἕξ γροσία ἀφεύκτως καὶ ἀναποδράστως καὶ ἐφ' ὅσον ζῆ νὰ κάθηται μέσα ἀνενόχλητος καὶ ἀδιάσειστος, ὁμοίως καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Στάθης Πεσκαρβέλλης, μετὰ δὲ τὴν θανὴν καὶ τῶν δύο νὰ μένῃ ὁ μπινας ὁποῦ δι' ἰδίων τῆς ἐξόδων ἔκτισεν, εἰς τὴν κυριότητα καὶ ἐξουσίαν τοῦ μοναστηρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πατέρων καὶ κάθε συγγενῆς καὶ κληρονόμος τῆς νὰ εἶναι ξένος καὶ ἀπληροπορημένος ἀπὸ τὸν εἰρημένον μπιναῦ τοῦ ὀσπιτίου καὶ νὰ μὴ ἐνοχλῆ πάποτε τινας τοὺς ἄνωθεν πατέρας εἰς τὸ παραμικρὸν ἄρχις ὀβολοῦ, οὔτε ἡ εἰρημένη Τρισευγένη λόγῳ μηδεμιᾶς προφάσεως νὰ μεταλλάξῃ γνώμην ἢ νὰ εἰπῇ οὐδὲν πρὸς ἀναίρεσιν τῶν συμφωνηθέντων. οὕτω λοιπὸν ἠῤαριστήθη καὶ ἐπὶ συμφωνίᾳ τοιαύτῃ ἔλαβεν θέλημα παρὰ τῶν πατέρων διὰ νὰ κτίσῃ ἐπάνω εἰς τὸν αὐτὸν ὀσπιτότοπον, διὸ καὶ εἰς εἰδειξιν τῆς ἀληθείας ἐγένετο τὸ παρὸν ὑπομαρτυρίας τῶν κάτωθεν ἀξιόπιστων μαρτύρων (1790. αὐγούστου: 1: Παλ. Πάτρα)

Σταμάτης μποζίκης ὁ καὶ γράψας μάρτυς

Ἡ μονὴ Ὁμπλοῦ (καθηγούμενος Ἀρσένιος μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν πατέρων) εἶχεν οἰκόπεδον (ὀσπιτότοπον) κεντρικὸν ἐν τῇ πόλει τῶν Πατρῶν (ἀφιέρωμα) ἀποθανούσης γυναικὸς καὶ τὸ ἐκμισθοῖ εἰς τοὺς συζύγους Πεσκαρβέλλη ἀντὶ ἕξ γροσιῶν μόλις κατ' ἔτος. Τοῦτο ὁ ἀνήκων εἰς παλαιὰν διακρινομένην οἰκογένειαν ἐγγράμματος πλὴν οὐχὶ καὶ νομικὸς συντάκτης τοῦ ἐγγράφου ὀνομάζει («δόσιμον») ἀπλῶς, ἐνῶ πρόκειται περὶ μισθώσεως καὶ μισθώματος. Πάντως κατώρθωσε νὰ διευκρινίσῃ τὸ νόημα τῆς παραχωρήσεως τοῦ οἰκοπέδου, δι' ἧς δὲν συνιστᾶται ἐμπράγματον δικαίωμα (ἐπιφάνειαν), ἀλλὰ προσωπικὴ (ἐνοχικὴ) σχέσις ἀφορῶσα τὸ ζεῦγος Πεσκαρβέλλη μέχρι θανάτου των.

Ἐποκοῦν καὶ δικαίωμα ἀνοικοδομήσεως ἐν αὐτῷ, νὰ κατοικήσουν διὰ βίου, ἀλλὰ περαιτέρω, μετ' αὐτούς, τὸ κτῖσμα (ὁ μπινᾶς) θὰ περιέρχεται εἰς τὸν κύριον τοῦ ἐδάφους, τὴν ἐκμισθώτριαν. Καὶ ἐπειδὴ ἐπεσκίαζε τὰ πνεύματα τῶν συμβαλλομένων τοιοῦτος φόβος, τονίζεται καὶ στρέφεται ὁ λόγος πρὸς τὴν μισθώτριαν ἵνα μὴ δικαιούται «νὰ μεταλλάξῃ γνώμην» καὶ δημιουργήσῃ οὕτω ζητήματα, δίδουσα ἄλλο περιεχόμενον εἰς τὴν ἄδειαν, ἣν ἔλαβε «διὰ νὰ κτίσῃ ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸν ὀσπιτότοπον». Ὅτι δὲ οἱ συμβαλλόμενοι δὲν ἠθέλησαν μεταβολὴν τῆς ἐμπραγμάτου καταστάσεως, δεινύται ἐκ τοῦ ὅτι οὐδεμία γίνεται πρόνοια διὰ πληρεξούσιον κλπ. καὶ χοτζέτι, οὐδὲ μεταβαίνουν κἂν εἰς τὸν μητροπολίτην διὰ νὰ συντάξουν τὸ ἀπλοῦν τοῦτο ἔγγραφο μισθώσεως.

9.— ΠΡΑΞΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

7 Ἀπριλίου 1795

Σημείωμα ἐπὶ χάρτου 0,10 X 0,14 μ. Μόνον ἡ προσθία σελὶς γραμμμένη. Ἄνορθόγραφον κείμενον, δυσανάγνωστον, ἡμιτελές, ἀνυπόγραφον. Εὐρέθη καὶ ἀποκείται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

1795 Ἀπριλίου 7 Καστριέτι

με τω παρον γραμα φανερωνο κι ωμολογο εγο Γεωργιος Ἱερεὺς που ἔγινα επιτροπος μες τα πεδιὰ του Ανασταση Κεσιγα κε πῆγα εἰς τους ἅγιους πατέρες κε ἔλαβονσα του Αναστασι τα προβατα τους τα ωτι ευρηκα κε αφισα τα ωτι αφισε ο Αναστασης στη ξιμολόγησι του και νὰ μιν αχει αλωσ απομεινι να τραβηξῆ αλλο τιποτες απω ωτι ἔλαβα εγὼ Παπαγιωργης γιατι το ελαβα με ωτι ἦτανε.

Σπάνιον καὶ γενικώτερον τὸ εὔρημα τοῦ ἡμιτελοῦς τούτου σημειώματος τοῦ ἐλάχιστα ἐγγραμμάτου ἱερέως Γεωργίου, μὴ κατονομαζομένου τοῦ ἐπωνύμου του, ἐφημερίου τοῦ Α τῶν Πατρῶν χωρίου Καστρίτσι, ὁ ὁποῖος ὡς ἐπίτροπος τῶν τέκνων τοῦ Ἀναστασίου Κέσιγα ἐπῆγε καὶ ἔλαβε τοῦ Ἀναστάση τὰ πρόβατα ἀπὸ τοὺς «ἁγίους πατέρας» τῆς μονῆς προφανῶς Ὁμπλοῦ, ἀφοῦ εἰς αὐτὴν εὐρέθη ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου τούτου ὡς ἄνα ἔγγραφος ἀπόδειξις, οἱ ὁποῖοι πατέρες ἀσφαλῶς τὴν ἐζήτησαν πρὸς διαπίστωσιν τῶν γενομένων τακτοποιήσεων. Ὁ ἐπίτροπος ἱερεὺς ἄφησε καὶ πράγματα εἰς τὴν μονὴν καί, γενικῶς, προέβη εἰς μίαν τακτοποίησιν τῶν ὑποθέσεων τῶν ἀνηλικῶν με αὐτὴν. Ἐδῶ βλέπομεν ἱερέα ἐπίτροπον ἀνηλικῶν, οἰκογενείας τῆς ἐνορίας του προφανῶς. Ποῖος τὸν διώρισεν, εἶχον μητέρα τὰ ἀνήλικα κλπ. δὲν μανθάνομεν.

10.— ΠΩΛΗΣΙΣ ΟΙΚΙΑΣ ΕΙΣ ΜΟΝΗΝ

27 Ἀπριλίου 1795

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,12 X 0,31 μ. Καλὴ καὶ εὐανάγνωστος γραφή. Διατρεῖται καλῶς ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ. Τὸ κείμενον ἐπὶ τῆς α' σελίδος. Προτάσσεται σιγγιλιώδης ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτου.

+ Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γρηγόριος ἐπιβεβεῶι:
 + Διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου ἐκκλησιαστικοῦ, πωλητικοῦ(*) καὶ ἐμμαρτύρου γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι Χρυσανγὴ θυγάτηρ τοῦ ποτὲ Θανάση Βενισιώτη καὶ σύζυγος τοῦ ποτὲ Γκίκα, ἡ νόμιμος καὶ πληρεξούσιος κληρονόμος τοῦ μακαρίτου ἐξαδέλφου τῆς Ἀνδρῖκου Σωφριανοπούλου ἔχουσα κληρονομίαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς ἑνα ὀσπητίου τοῦ αὐτοῦ Ἀνδρῖκου, κείμενον εἰς τὸν μαχαλὲ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, τὴν σήμερον οἰκεία αὐτῆς γνώμη καὶ ἀπαραβιάστω προαιρέσει τὸ πωλεῖ πρὸς τὸ Ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Ὁμπλοῦ, διὰ γρόσια τὸν ἀριθμὸν τριακόσια, ἔξ ὧν ἔλαβεν ἐπὶ χεῖρας γρόσια ἑκατὸν ἡ ἄνωθεν Χρυσανγὴ καὶ διὰ τὰ λοιπὰ διακόσια γρόσια, ἔγραψεν εἰς τὴν ξεφώνησιν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου τὰ κάτωθεν τέσσαρα ὀνόματα ἦτοι Ἀνδρῖκου, Σωσάνης, Μηλίας καὶ Χρυσανγῆς, ἅτινα ὑπόσχομαι οἱ πατέρες νὰ μνημονεύσι μέχρι τέλους. λοιπὸν ἡ εἰρημένη Χρυσανγὴ ὠμολόγησεν ἔμπροσθεν τῆ ἡμῶν ταπεινότητι καὶ τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων, ὅτι ἔμεινε κατὰ πάντα εὐχαριστημένη καὶ πληρομένη μέχρι λεπτοῦ καὶ ξένη ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ἀλλοτρία τοῦ εἰρημένου ὀσπητίου αὐτῆ καὶ οἱ μετ' αὐτὴν κληρονόμοι εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ δὲ ἀγορασταὶ πατέρες τοῦ Ἱεροῦ μοναστηρίου Ὁμπλοῦ λέγονται καὶ εἶναι κύριοι καὶ ἐξουσιασταὶ τοῦ αὐτοῦ ὀσπητίου νὰ τὸ κάμνουν ὡς θέλουν καὶ βούλονται. συμπλησιάζουσι κατὰ μὲν τὸ δυτικὸν καὶ νότον μέχρι τὸ μετόχι τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου Ὁμπλοῦ, ἀπὸ τὸ βόρειον στράτα κοινῇ, κάμνει δὲ βεκέλην διὰ τὸ χοτζέτι τῆς Ἱερᾶς κρίσεως τὸν ἀρχοντα λογοθέτην κὺρ Ἀσημάκη Πόλον. λοιπὸν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου ἔνδειξιν ἐγένετο τὸ παρὸν πωλητικὸν(*) γράμμα, κατασφαλισθὲν τῆ ἐπιβεβαιώσει τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, καὶ τῆ μαρτυρία τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων.
 ἀφ' ἡμε : ἀπριλλίου κζ'. Παλ. Πάτρα.

Παναγιώτης Λαμπρόπουλος βεβαιοῖ διὰ ὄνομα τῆς ἐξαδέλφης μου	
Χρυσανγῆς	
Χρυσανγῆς μαρτυρο	
Χρυσανθος Τζέρτος μάρτυς	
Ρόδης Θανόπουλος μάρτυς	Ἀσημάκης Πόλος μάρτυς
Παναγιώτης Γουτζῆς μάρτυρο	Κωνσταντῖνος Ἀντωνίου μάρτυς
Θοδωρῆς μοζοπειος μαρτηρο	Γεράσιμος Μαντζαβῆνος μάρτυς

(*) Πωλητικὸν, τὸ ὄρθον πολιτικὸν, δηλ. οὐχὶ ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου γράμματος ἀλλ' ἀφορῶντος πολίτας καὶ πολιτικὸν (ἀστικὸν) δίκαιον.

Ὁ λογιατίζων συντάκτης τοῦ ἐγγράφου τούτου ἀποκαλεῖ τὴν πωλήτριαν «νόμιμον καὶ πληρεξούσιον κληρονόμον τοῦ μακαρίτου ἐξαδέλφου της», ὅπερ εἶναι ἀδόκιμον νομικῶς. Θὰ ἐννοήσωμεν «αὐτεξούσιον» κληρονόμον, ἔχουσαν πλήρη δικαιώματα, μὴ ἐξαρτώμενα παρ' ἄλλου. Συμβάλλεται δὲ ἀπ' εὐθείας μὲ τὸ νομικὸν πρόσωπον, «πρὸς τὸ ἱερὸν μοναστήριον». Οἱ ἀγορασταὶ φέρονται «οἱ πατέρες τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου» χωρὶς νὰ ἀναφέρονται ὀνομαστικῶς, οὐδὲ ὁ ἡγούμενος, ὁ ὁποῖος οὐδὲ ὑπογράφει τὸ ἐγγραφον, ἀλλὰ τοῦτο πράττουν οἱ δημογέροντες καὶ ἄλλοι μάρτυρες.

Κατὰ μέγα μέρος ἡ παροῦσα σύμβασις ἀποτελεῖ δωρεάν, ἀφοῦ μόνον τὸ 1/3 τοῦ τιμήματος ἐπληρώθη, τὸ δὲ ὑπέλοιπον ἐκράτησεν ἡ μονὴ διὰ νὰ ἐγγράψῃ ὀνόματα προσφιλῶν τῆς πωλητρίας εἰς τὸ βιβλίον της τῶν μνημονεύσεων εἰς τὰς ἱερουργίας («ξεφώνησιν» περὶ αὐτῆς γράφω εἰς τὴν μελέτην μου «Ἐξ διαθήκαι Π. Πατρῶν κλπ.» παραθέτων καὶ βιβλιογραφίαν).

11.— ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

13 Μαΐου 1795

Ἐπὶ διφύλλου χάρτου λευκοῦ 0,31 X 0,125 μ. Μόνον ἡ α' σελὶς γραμμμένη. Γραφή ἐπιμελής. Διατήρησις καλή. Σώζεται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὀμπλοῦ. Ἐπὶ κεφαλῆς σιγγιλιάδης ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτου.

+ Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γρηγόριος ἐπιβεβαιοῖ:
 + Διὰ τοῦ παρόντος συμφωνητικοῦ γράμματος δῆλον γίνεται ὅτι τὸ Ἱερὸν μοναστήριον τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου Ὀμπλιτίσης, κοινότερον δὲ τοῦ Ὀμπλοῦ λεγόμενον ἔχον ἐν κομμάτι ἀμπέλιον, εἰς σύνορον μέσα Παλιουρίαν, εἰς τὸ ὁποῖον συνορεύουσι ἀπὸ μὲν τὸ ἐν μέρος ἀμπέλι τῆς συζύγου τοῦ Δημήτρη Μπαρουκτζῆ καὶ τῆς ἀδελφῆς συζύγου τοῦ Γεωργάκη Φούρναρη, ἀπὸ τὸ ἕτερον δρόμος κοινὸς καὶ ἀπὸ τὰ λοιπὰ δύο ἀμπέλιον τοῦ κῆρ Ἀσημάκη Πόλου. καὶ ὁ κῆρ Ἀσημάκης Πόλος ἔχον τὸ ἀμπέλιον ὅπου ἠγόρασε παρὰ τοῦ ἀδελφου του κῆρ Σπύρου Πόλου, πωληθέντος μὲ οἰκειοθελῆ γνώμην ἐκ συμφώνου καὶ τὰ δύο μέρη, αὐτοπροαιρέτως, καὶ ἀπαραβιάστως, ἀπὸ μὲν τοῦ ἐνός μέρους οἱ πατέρες τοῦ εἰρημένου Ἱεροῦ μοναστηρίου, ἀπὸ δὲ τοῦ ἑτέρου ὁ κῆρ Ἀσημάκης Πόλος ἔκαμαν ἀλλαξίαν, λαβόντες ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τους τὸ κάθε ἐν μέρος τὸ τοῦ ἑτέρου ἀμπέλιον μὲ τὰς ἐλαίας καὶ ὅσα ἄλλα δενδρικὰ περιέχονται μέσα, μὴ ἔχοντες τῷ ποτὲ καιρῷ νὰ διαείσῃ, νὰ ἐνοχλήσῃ ἢ νὰ ζητήσῃ τὸ παραμικρὸν μέχρι λεπτοῦ τὸ ἐν μέρος ἀπὸ τὸ ἕτερον διὰ αὐτὴν τὴν ἀλλαγὴν, μάλιστα νὰ μένωσι ἀνενόχλητοι, ἀνεπηρέαστοι καὶ ἀκαταζήτητοι εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, αὐτοὶ τε καὶ οἱ κληρονόμοι καὶ διάδοχοί τους. διορίζουσιν οἱ πατέρες τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Ὀμπλοῦ βεκύλην ἐκ μέρους τους τὸν πανιερώτατον καὶ σεβασμιώτατον ἡμῶν δεσπότην ἄγιον Παλαιῶν Πατρῶν κύριον Γρηγόριον διὰ νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν βασιικίην κρίσιν νὰ

δώση τὸν λόγον του ἐπιτροπικῶς, διὰ τὴν τελειώση τὸ σύνθηες χοτζέτι. ὁ δὲ κὺρ Ἀσημάκης Πόλος παρομοίως ἀποκαθιστᾷ βεκίλην του τὸν κὺρ Γεράσιμον Μαντζαβίνον διὰ τὸ χοτζέτι. ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξιν ἐγένοντο δύο παρόμοια κεκυρωθέντα τῇ ἐπιβεβαιώσει τοῦ εἰρημένου πανιερωτάτου ἡμῶν δεσπότη, ἐν τῇ σφραγίδι τοῦ ἄνωθεν Ἱεροῦ μοναστηρίου, ὑποβεβαιωθέντα ἀπὸ τὸν καθηγούμενον καὶ λοιποὺς πατέρας, εἰς τὸν κὺρ Ἀσημάκη Πόλον, ἐπὶ μαρτυρία τῶν παρευρεθέντων ἀξιοπίστων μαρτύρων δι' ἀσφάλειαν: ἀψλγε: μαῖον ιγ'. Παλαιὰ Πάτρα.

Ἀσημάκης Πόλος λογοθέτης βεβαιῶ
 Ἀθανάσιος Κανακάρης μάρτυς
 Κωνσταντῖνος Ἀντωνίου μάρτυς
 Δημήτριος Σιδέρης μάρτυς
 Ἰωάν. Καλαμογδάτης μάρτυς
 Νικόλαος Μοσχόπουλος μάρτυς

Τὸ ἱερὸν μοναστήριον ἔκαμεν «ἀλλαξίαν», ἀνταλλαγὴν ἀμπέλου του εἰς τὴν μεσημβρινὴν πεδιάδα τῶν Πατρῶν μὲ ἑτέραν ἄμπελον εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν τοῦ Ἀσ. Πόλου, χωρὶς ν' ἀναφέρεται ἡ αἰτία, ὅπερ καὶ νομικῶς δὲν εἶναι ἀναγκαῖον, οὐδὲ ἂν τὰ δύο ἀνταλλασσόμενα ἀκίνητα εἶναι τῆς αὐτῆς ἀξίας. Συνήθως αἱ ἀνταλλαγαὶ γίνονται διὰ τὴν ἐνώνωνται αἱ ἰδιοκτησίαι εἰς ἕκαστον τόπον. Διορίζουν δὲ ἐπιτρόπους καὶ τὰ δύο μέρη, ἀκόμη καὶ ὁ ἐν Πάτραις Πόλος, διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου, ἀπαραίτητον διότι πρόκειται σύμβασις ἀφορῶσα μετὰθεσιν κυριότητος.

12.— ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ ΑΓΡΟΥ

19 N/βρίου 1806

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,20 X 0,144 μ. Μόνον τὸ ἄνω ἡμισυ τῆς ἀ' σελίδος γραμμένον. Ἀπόκειται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

1806 νοεμβρίου 19. Θίμισι διὰ τὰ χοραφία τοῦ Διμήτρι Νικολοπουλου οπου τὰ βαλαναι στο μοναστηρι αρχιζ το χοράφι στὴν Καρία τὸ χοράφι στις Λαγανίδες τὸ χοράφι καὶ κατον Παληαμπελο καὶ το απανου Παληαμπελο καὶ το σπήτι με τον αποδόθε κίπο με τις δύο μυγδαλές το χοραφι στὴν Πέτρα καὶ ἔγραψαν ονόματα [τρια, διαγο.] 4 να μιμονέβονντε ξεφονισι Ἀνάστος Διμήτριου Μαρίας καὶ Χρυσάφης.

Πρόκειται διὰ σημείωμα («θύμησις») ἀφορῶν τὴν μονὴν, τοὺς μεταγενεστέρους μοναχοὺς. Συνετάγη προδήλως εἰς τὴν μονὴν. Ἔχομεν καὶ ἐδῶ «ξεφώνησιν» τεσσάρων ὀνομάτων. Ἄρα ὁ Δ. Νικολόπουλος ἀφιέρωσεν εἰς τὴν μονὴν ἀγρούς, οἰκίαν καὶ δένδρα.

13.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

3 Σ /βρίου 1809

Ἐπί διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,22 X 0,33 μ. με περιθώριον ἀριστερὰ ἔπου γράμματα ἀραβικὰ (προφανῶς ἢ τουρκικὴ θεώρησις) καὶ ἑλληνιστὶ τὸ ὄνομα τοῦ Τούρκου: «Χημακλῆ κεχαγιῶς Κατελιότης». Γράφεται ἡ α' σελὶς καὶ μέρος τῆς β'. Καλὴ γραφὴ καὶ καλὴ διατήρησις. Ἀπόκειται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικῶν πωλητικῶν γράμματος δῆλον γίνεται ὅτι παρασταθεὶς ὁ κὺρ Δημήτριος τοῦ ποτὲ Τριανταφύλλου Καλαποδᾶ ὠμολόγησεν ἰδίους αὐτοῦ χεῖλεσιν ὅτι ἔχοντας ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του ἐν ὀσπίτιον κείμενον εἰς τὸν μαχαλᾶν τῆς παρουσίας πολιτείας Καδριάνικα λεγόμενον με δύο ὁδάδες καὶ ἐν μαγειρεῖον πατωμένα ἀνώγεια καὶ με τὸ χαγιατί τους καὶ ἀλλήν, ὡς καὶ ἐν περιβόλιον, περιέχον μέσα δένδρα διάφορα ἦγον πορτοκαλιάς, λεμονιάς, κικριάς, μωρέας, ῥοδακινιάς, ζινεζεφιάς καὶ κλήματα καὶ ἄλλα δένδρα, εἰς τὰ ὁποῖα αὐτὰ ὀσπίτια δηλαδὴ με τὴν ἀλλήν του καὶ με τὸ περιβόλι ὡς ἄνωθεν συνροεῦον ἀπὸ μὲν τὸ ἐπάνω μέρος ὀσπίτιον τοῦ παπᾶ Φώτη, ἀπὸ δὲ τὸ ἕτερον ὀσπίτιον τοῦ Πανάγου Ἀλβανιογιάννη, ἀπὸ τὸ ἄλλο περιβόλι τοῦ Βασίλη Σαμαρτζῆ καὶ ἀπὸ τὸ τέταρτον δρόμος κοινός. Αὐτὰ ὅλα λοιπὸν ὀσπίτιον με τὴν ἀλλήν του καὶ τὸ περιβόλι με ὅλα ὅσα δένδρα περιέχονται μέσα, οἰκεία αὐτοῦ βουλή καὶ ἀπαραβιάστῳ θελήσει καὶ ἐκουσίᾳ του προαιρέσει τὴν σήμερον τὰ δίδει εἰς καθαρὰν καὶ τελείαν πώλησιν πρὸς τοὺς πατέρας τοῦ Ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς Ὀπλιτιανῆς, κοινῶς Ὁμπλοῦ, τὸν τε καθηγούμενον κὺρ Παρθένιον ἱερομόναχον καὶ τοὺς ἱερομόναχους Κύριλλον, Γρηγόριον, Γεομαῶν καὶ λοιποὺς πατέρας διὰ γρόσια τὸν ἀριθμὸν δύο χιλιάδας ἑκατὸν πεντήκοντα ἦτοι γρ. 2150 τὰ ὁποῖα ἄσπρα εἶναι τοῦ ρηθέντος μοναστηρίου, τὰ ὁποῖα τὰ ἔλαβεν ἐπὶ χεῖρας ἦδη μετρητὰ ὅλα σῶα καὶ ἀνελλιπῆ ὁ ρηθεὶς πωλητὴς κὺρ Δημήτριος Τριανταφύλλου Καλαποδᾶς καὶ ἔμεινε πληρωμένος καὶ κατὰ πάντα εὐχάριστος καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς εἶναι καὶ λέγεται ξένος καὶ ἀλλότριος ἀπὸ τὰ ἄνωθεν ὀσπίτιον δηλαδὴ με δύο ὀντάδες, μαγαζεῖον καὶ χαγιατί ἀνώγεια πατώματα με τὴν ἀλλήν τους καὶ ἀπὸ τὸ περιβόλι με ὅλα ὅσα δένδρα καὶ κλήματα ἐμπεριέχονται εἰς αὐτὸ καὶ ἐξ ἐναντίας οἱ ἄνωθεν ὅτε καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ μοναστηρίου Ὀπλιτίσσης, ὁμοῦ με τοὺς ἱερομόναχους καὶ λοιποὺς πατέρας εἶναι καὶ λέγονται κύριοι, γνήσιοι καὶ καθολικοὶ ἐξουσιασταὶ καὶ οἰκοκυραῖοι εἰς τὰ ῥηθέντα ἦγον τὸ ὀσπίτιον με δύο ὁδάδες καὶ ἐν μαγειρεῖον με τὸ χαγιατί ἀνώγεια ὡς καὶ τὴν ἀλλήν του καὶ τὸ περιβόλι με ὅ,τι περιέχει μέσα, μὴ παρὰ τινος ἐναντιούμενοι, ὁμοίως καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς πατέρες τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, τόσον ἀπὸ τοὺς κληρονόμους, ὅσον καὶ διαδόχους τοῦ πολητοῦ κὺρ Δημητρίου Καλαποδᾶ, ἀλλὰ νὰ τὰ ἔχον ἦτοι νὰ τὰ ἐξουσιάζον καὶ νὰ τὰ κάμουν ὡς θέλον καὶ βούλονται. προσέτι διορίζει ὁ πωλητὴς κὺρ Δημήτριος Τριανταφύλλου Καλαποδᾶς ἐκ μέρους του βεκύλην τὸν κὺρ Νικόλαον Λούτον διὰ νὰ παρουσιασθῆ εἰς τὴν βασιλικὴν κρίσιν νὰ δώσῃ τὸ ἐκράριον ἐπιτροπείας διὰ νὰ τελειώσῃ τὸ σύνθηδες χοτζέτι στέρι. Οὕτως ὠμολόγησεν ἐκουσίως καὶ ἀπαραβιάστως ὁ πωλητὴς εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν ὑπογεγραμμένων ἐν τῷ παρόντι ἰδίῳ αὐτοῦ στόματι. Ὅθεν καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀληθείας ἐγένετο τὸ παρὸν ἀποδεικτικὸν πωλητικὸν γράμμα ὑποβεβαιωμένον ἰδίῳ αὐτοῦ χεῖρι καὶ μεμαρτυρημένον παρὰ τῶν ἀτηκόων γενομένων καὶ κάτωθεν γεγραμ-

μένων τιμίων αξιοπίστων μαρτύρων και ἐπεδόθη εἰς τοὺς πατέρας τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Ὁπλιτίσης δι' ἀσφάλειαν: 1809 σεμπτεμβρίου 3: εἰς Παλαιὰς Πάτρας.

[Ἐπογραφή μὴ ἀναγινωσκομένη]
 μίτρος Πολιστεροτεπουλος[;] μαρτιῶ
 Ἀγγελῆς Ῥούφος μάρτυς
 Γεώργ. Θ. Ματζαβίνος μάρτυς
 Γεώργιος Ρετηνιότης μάρτυς
 Κωνσταντῆς Ρετηνιότης μάρτυς
 Χριστόδουλος Κριτικὸς μάρτυς
 Ἀνδρέας Καλαμογδάρτης
 Γεράσιμος Κομποθέκλας μάρτυς
 Παγιότις Μελισαρόπουλος μάρτυς, Χριστόδουλος
 (ἢ β' σελίς)
 Γιαννάκης Μπροσιμίτζης μάρτιρι διὰ χειρὸς ἐμοῦ Θανάση Σκαλιτῆ
 μιν ἰξεροντων ἐκινὸς νὰ γράφι οστις ἐγὼ διαμαρτιρο
 Ἀντόνης τῆς Μαρείας βεβαιώνω διὰ χειρὸς ἐμοῦ Νικολάου Καστανὰ
 μιν ἡξερου νὰ γράψη και λέγω, οστις και μαρτυρῶ.

Τὸ ἔγγραφο καταδεικνύει τὴν γενομένην πρόοδον περὶ τὴν σύνταξιν τῶν δικαιοπρακτικῶν ἐγγράφων. Τὸ παρὸν δύναται νὰ συγκριθῆ περιπτου μὲ ἐν σημερινὸν πωλητήριο. Τὸ σπουδαῖον δὲ εἶναι ὅτι, ἐνῶ συμβάλλεται και ἀγοράζει ἡ μονὴ Ὁμπλοῦ, τὸ ἔγγραφο δὲν συνετάγη εἰς τὴν μητρόπολιν, ἀλλὰ ἐν Πάτραις μὲν, ἀλλὰ ἐνώπιον μαρτύρων πολιτῶν, δημογερόντων και ἄλλων. Περὶ Δημητρίου Καλαποδᾶ συζύγου τῆς Εὐπραξίας βλ. πολλὰ εἰς τὴν μελέτην μου «Ἐξ διαθῆκαι Π. Πατρῶν κ.λ.π.»

14.— ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

20 Σ/βρίου 1812

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,25 X 0,19 μ. Μόνον ἡ α' σελίς γραμμένη. Γραφή μᾶλλον γαλή. Κατονομάζεται ὁ γράψας (Νικὸλ. Καστανᾶς). Ἀπόκειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

1812: 7βρίου: 20: Πάτρα διὰ τοῦ παρόντος δηλωτικοῦ και ἐξωφλητικοῦ γράμματος, φανερόναι και ὁμολογεῖ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Χριστος Παναγιωτόπουλος, ὅτι μὲ τὸ νὰ εἶχαν διαφορὰν μὲ τὸν ἄγιον καθιγούμενον [λευκὸν] τοῦ μοναστηρίου Ὁμπλοῦ διὰ ἓνα κομάτι ἀμπέλι ἀφιέρωμα τοῦ μακαρήτη Κριμάνη κείμενον εἰς τὸ Σύνροον λεγόμενον Κρία πλησιαζόμενον κολιτὰ εἰς τοῦ Σαράντη τὴν σταφίδα και εἰς τῆς φντείας τοῦ κῆρ Γιαννάκη Παππαδιαμαντοπούλου και μὲ τὸ νὰ ἐγγύξη ὁ ἄνωθεν Λόντος εἰς τὴν κληρωνομίαν τὸ ἄνοθεν Κριμάνη καθ' οὔ εἶναι κὲ πουλιτῆς εἰς τὴν σταφίδα τοῦ ἄνοθεν Σαράντη, ὅποῦ τὴν ἐπήρε κληρωνομίαν ἀπὸ τὸν θεῖον του μακαρήτη Κριμάνη και μὲ τὸ νὰ εἶχον λογοτριβὴ μὲ

τόν ήγούμερον διά τὸ αὐτὸ ἀμπέλι, τὴν σήμερον ἐξισώσθησαν εἰρηρικῶς καὶ τὰ δύο μέρη καὶ δὴδὴ τὸν παρὸν καταλυτικὸν εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ Ὁμπλοῦ ὁ ρηθεὶς Χρῖστος ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν ἔχει νὰ ζητῆ πλέον διὰ τὸν αὐτοῦ ἀμπέλι, μήτε οἱ κληρονόμοι του εἰς τὸν αἰῶνα, μήτε τοῦ κατακαιρὸν ήγούμερον μήτε ἀπὸ τοὺς λοιποὺς πατέρας τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου καὶ οὕτως ἔγινε ὁ παρὸν καταλυτικὸς εἰς ἔνδειξιν ἀληθείας, βεβαιωμένος καὶ μεμαρτυρημένος παρὰ τοῦ ἄνωθεν ἀξιοπίστων τιμίων μαρτύρων.

Χρῖστος Παναγιωτόπουλος βεβαιώνει διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ γράφαντος Νικολάου Καστακᾶ μὴν ἰξέροντας νὰ γράφῃ ὡς λέγει καὶ μαρτυρῶ.

Χριστόδουλος Λόντος μαρτυρῶ.

Ἐπῆρχε διαφορὰ πρὸς τὴν μονὴν «διὰ ἓνα κομμάτι ἀμπέλι» εἰς θέσιν Κρύα τῆς μεσ. πεδιάδος Πατρῶν καὶ λογοτριβὴ με τὸν ήγούμερον, ἀλλὰ ἐπῆλθεν εἰρηρικὴ διευθέτησις. Ὁ ἰδιώτης δὲν διεκδικεῖ πλέον τὸ ἀμπέλι καὶ συνετάγη «καταλυτικὸν» γράμμα, τὸ ὅποῖον ὑπογράφουν οἱ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι καὶ τὸ δίδουν εἰς τὴν μονὴν ἄνευ ἄλλων διατυπώσεων.

15.— ANTAΛΛΑΓΗ AKINHΤΩΝ

1 Μαρτίου 1813

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,19 X 0,14 μ. Γραμμμένη ἡ α' καὶ β' σελίς. Γραφὴ μᾶλλον τοῦ ὑπογράφοντος Γρηγορίου Ἱερομονάχου. Ἀπόκειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δίδον γίνεται, ὅτι ἔχοντας τὸ μοναστήριον Ὁμπλὸς ἓνα χοράφι εἰς τὸ χωρίον Μπαρδικόστα εἰς τὰ Ἀλλόνια κουβελιοῖων δύο, ὅπου τὸ ἔχει ἀγορασθῆν ἀπὸ τὸν Θεόφιλον Σαραβαλιώτην, με ἀυτοπροῦροτον γνώμη καὶ θέλησιν τὸ δίδουν οἱ πατέρες τοῦ μοναστηρίου γιὰ ἀλαξὰ τοῦ Θεοδωρῆ Καρπέτα ἀπὸ Μπαρδικόστα καὶ ὁ εἰρημένος Θεοδωρῆς Καρπέτας δίδει τοῦ μοναστηρίου ἀντ' αὐτοῦ ἓνα ἄλον χοράφι πατρικόντου εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον, εἰς τὴν ῥίζα τοῦ Λόκι κουβελιοῖων ὁκτῶ καὶ τὸ μὲν χοράφι ἐκεῖνο ὅπου δίδει τὸ Μοναστήριον εἰς τὸν Καρπέταν ἔχει συμπλιότορας κατὰ ἀνατολὰς τὰ ἀλλόνια, δεξιὰ χοράφι τοῦ Γερογάλλου, κατὰ δὲ ἄρκτον καὶ μεσημβριάν εἶναι χοράφια τοῦ ἰδίου Καρπέτα, τὸ δὲ χοράφι ἐκεῖνο, ὅπου δίδει ὁ Καρπέτας εἰς τὸ μοναστήριον, ἔχει κατὰ ἀνατολὰς χοράφι τοῦ Κωνσταντῆ Πιθόπουλου δεξιὰ χοράφι τοῦ μοναστηρίου κατὰ ἄρκτον δρόμον καὶ κατὰ μεσημβριάν βοννὸν καὶ οὕτως ἔμιναν τὰ μέρη εὐχαριστημένα καὶ ἔκαμαν δύο παρ' ὅμοια διὰ νὰ ἔχη ἐν ὁ καθ' εἰς εἰς ἔνδειξιν.

Μοναστήριον Ὁμπλοῦ α' Μαρτίου 1813

ήγούμενος Ὁπλίτης βεβεονο

Γρηγόριος Ἱερομόναχος

Λαβρέντιος μοναχὸς βεβαιοῦ

Ζαχαρίας Μοναχὸς βεβαιοῦ

Θεοδωρῆς Καρπέτας μὴ ἡξέροντας νὰ γράφῃ θέτει τὴν βούλαν του.
 Ἀντόνης Καφεζᾶς Μαρτυρῶ
 Δημητράκης Σταθόπουλος μαρτυρῶ

Συμφωνεῖται ἀνταλλαγὴ ἀκινήτων, ἀγροῦ τῆς μονῆς Ὀμπλοῦ («τῶν πατέρων τοῦ μοναστηρίου») μὲ τοιοῦτον τοῦ Θ. Καρπέτα, ὁ τελευταῖος μάλιστα εἶναι μεγαλυτέρας ἀποδόσεως ἀπὸ τὸν τῆς μονῆς. Τὸ ἔγγραφο προσδιορίζει τὰ ὅρια καὶ ὑπογράφεται παρὰ μοναχῶν καὶ μαρτύρων παρευρεθέντων, ὁ δὲ συμβαλλόμενος Καρπέτας θέτει τὴν σφραγίδα του, ἐφ' ἧς τὸ μονόγραμμα Θ Κ ἀντὶ ὑπογραφῆς. Θὰ ἦτο εὐκατάστατος καὶ συνηλλάσσετο, δι' αὐτὸ εἶχε κατασκευάσει ἐν Πάτραις τὴν σφραγίδα του (ἐπὶ τοῦ δακτυλιδίου).

Τὸ ἔγγραφο συνετάγῃ εἰς διπλοῦν διὰ νὰ τὸ ἔχουν καὶ οἱ δύο συμβαλλόμενοι.

16.— ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

26 Μαρτίου 1814

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,22 X 0,32 μ. Μόνον ἡ α' σελὶς γραμμένη. Κατονομάζεται ὁ γράφας (Νικόλ. Καστανᾶς). Ἀπόκειται εἰς μονὴν Ὀμπλοῦ προερχόμενον ἐκ τῆς τοῦ Μπαμπιώτου.

1814: μαρτίου: 26. Πάτρας διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικοῦ πολιτικοῦ καὶ ἐμμαρτύρου γράμματος φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Μήτρος Πιπύπουλος ἀπὸ χωρίον Μπαρδικώστα, ἔχοντας ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του ἓνα κομάτι χωράφι ξιρικὸν κείμενον εἰς τὸ χωρίον Μπαρδικώστα ὀνομαζόμενον Λοκίμη χαντακομένο ὀλοτρόγνου, καθὼς κριθῆ ὁ νταερός του. συμπλησιάζων τὸ αὐτὸ χωράφι, ἀπὸ μὲν τὸ ἀνατολικὸν μέρος Γιώργης Πετρόπουλος, κατὰ δὲ τὸ δυτικὸν καλογέρι Ὀμπλίτικου καὶ Γιωργῆς Πετρόπουλος, τὰ δὲ ἄλλα δύο μὲν πάλιν Ὀμπλίτικα χωράφια. ὅθεν τὴν σήμερον μὲ ἰδίαν του γνώμην, καὶ ἀπαραβίαστῳ προαιρέσει μὲ καλὴν του εὐχαρίστησιν δίδει τὸ αὐτὸν χωράφι εἰς τελείαν καὶ καθαρὰν πωλησίαν πρὸς τὴν ἱερὰν μονὴν τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου ἐπονομαζομένης Μπαμπιώτη καὶ Ταξιάρχας, διὰ γρῶσια τὸν ἀριθμὸν ἐξακόσια πενήντα Νο γρ. 650: τὰ ὁποῖα ἄσπρα τὰ ἔλαβεν εἰς χεῖρας μετροῦτὰ ὁ ἄνωθεν πωλητῆς σῶα καὶ ἀνελλιπῆ μὲν τοῦ τιμᾶμ καὶ κράζεται εἰς τὸ ἐξῆς πληρωμένος καὶ κατὰ πάντα εὐχαριστημένος καὶ ξένος καὶ ἀλλότριος τοῦ εἰρημένου χωραφιοῦ αὐτοῦ καὶ οἱ μετανοῦ κληρονόμοι, καὶ διάδοχοι εἰς αἶωνα τὸν ἅπαντα. οἱ δὲ ἀγορασταὶ πατέρες τῆς ἱερᾶς μονῆς μένον ἴδιοι καὶ καθολικοὶ οἰκοκυρεοὶ εἰς τὸ αὐτὸν χωράφι καὶ εἰς ἄλλην τὴν περιοχὴν καθὼς κρατεῖ ὁ νταερός του νὰ τὸ κάμουν ἢ τι θέλουν καὶ βούλονται, τὸσον αὐτοὶ ὡσὰν καὶ οἱ διάδοχοι πατέρες τοῦ αὐτοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου, χωρὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ τοὺς διασειεῖσι τιὰς εἰς τὸ παραμικρὸν ὡσὰν ὁποῦ δεδόκασιν οἱ αὐτοὶ πατέρες τελείαν τὴν ἄνωθεν πληρωμὴν καὶ μένει εἰς τὴν αὐτοδέστοτον κυριότητα καὶ ἐξουσίαν τῶν εἰρημένων πατέρων κοινῶς κατὰ διαδοχὴν, ἀναδίδει καὶ βεκύλην τὸν κῶρ Πόλον Ἀσιμακόπουλον διὰ νὰ παρήρησιασθῇ εἰς τὴν βασιλικὴν κρίσιν νὰ δώσῃ τὸ ἱκρῶριον διὰ νὰ τοῦ μέλῃ τὸ σύνθηδες ταπὴ ἀπὸ τὸν ζαπίτη τοῦ τόπου. καὶ

οὕτως ἔμειναν συμφώνως καὶ ὁμολογοῦσιν ἰδίους αὐτῶν χεῖλεσι καὶ ἐγένετο τὸ παρὸν πολιτικὸν γράμμα βεβαιωμένον, καὶ μεμαρτυρημένον παρὰ τῶν κάτωθεν ἀξιοπίστων τιμίων μαρτύρων εἰς ἔνδειξιν ἀληθείας διὰ τὰ ἔχη τὴν ἰσχὴν καὶ τὸ κύρος ἐν παντὶ κριτηρίῳ δικαιοσύνης.

μητρος Πετρόπουλος βεβαιώνει διὰ χηρὸς ἐμοῦ τοῦ γράφαντος Νικολάου Καστανᾶ μὴν ἰξέροντας τὰ γράφη ὡς λέγει καὶ μαρτυρῶ τὰ μνημονεύονται καὶ οἱ γονεοὶ του.

Σέλιαγας Χατζιμεμος μάρτυς

Δημήτριος Λύσγοσι μάρτυς

Γεώργιος Μπουκαούρης μάρτυς

Θεοδωράκης Λαγγουρόπουλος μαρτυρῶ

Σωτήρης Μπουκαούρης μαρτυρο

Ἀχμέτις τοῦ Τουρονκάραγα πεδι μάρτυς

Θοδωρὶς Ντουρτουνόπλος μάρτυς

Στάμος Ἀλεξόπουλος μάρτυρο.

Πωλεῖται ξηρικὸς ἀγρὸς κείμενος ἐγγυὲς τῆς μονῆς Ὁμπλοῦ, ἀλλὰ τὸν ἀγοράζει ἄλλη μονὴ γειτονικὴ ὅμως ταύτης. Τὸ ἐγγραφον συνετάγη εἰς Πάτρας, ἀλλ' ὄχι εἰς τὴν μητρόπολιν καὶ δὲν τὸ υπογράφουν οὐδὲ οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Μπαμπιώτου. Ἡ φροντίς εἶναι τὰ ἔχουν μαρτυρίας ἐκ μέρους τοῦ πωλητοῦ. Μάρτυρες φέρονται ἰδιῶται, ἔμποροι καὶ δύο Τοῦρκοι ἐλληγιστί, τὸ ὅλον ὀκτώ.

17.— ΕΚΠΟΙΗΣΙΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΝΑΟΥ

8 Ἰουνίου 1814

Ἐπὶ διφύλλου λευκοῦ χάρτου 0,215 X 0,31 μ. Μόνον ἡ ἀ' σελὶς γραμμένη. Ἐπὶ κεφαλῆς σιγγιλιώδους ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτου. Καλὴ γραφή καὶ διατηρησις. Ἀπόκειται εἰς μονὴν Ὁμπλοῦ.

+ Ὁ Π. Πατρῶν Γερμανὸς ἐπιβεβαιοῖ

+ Διὰ τοῦ παρόντος ἐκκλησιαστικοῦ ἀποδεικτικοῦ, πωλητικοῦ γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι ὁ κατὰ τὴν πόλιν ταύτην Ἱερὸς ναὸς τῆς ἁγίας Τριάδος ἔχει ἔκπαλαι ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ μίαν σταφίδαν εἰς σύνορον Κολιανῆ στρεμμάτων οὖσαν ἐπὶ τὰ καὶ ἡμῖσι, συνορευομένην καὶ συμπλησιαζομένην κατὰ μὲν τὸ ἀνατολικὸν τῇ Μπαμπιοτεῖκῃ ἀμπέλω, κατὰ δὲ τὸ δυτικὸν τῇ ἀμπέλω τοῦ κῆρ Γεωργίου Τζέρτου καὶ κατὰ τὸ βόρειον τῇ σταφίδῃ τοῦ Κωνσταντίνου Καλογεράκη, κατὰ δὲ τὸ νότιον ἡ ἄμπελος τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Ὁμπλοῦ, ἥδη δὲ χρείας ἐπιειγούσης παραστάτες ἐνώπιον τῆς ἡμῶν ταπεινότητος καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ἐντιμοτάτων κληρικῶν καὶ προκρίτων τῆς πόλεως ταύτης, οἱ ἐπίτροποι τοῦ αὐτοῦ Ἱεροῦ ναοῦ, ὅτε κῆρ Θάνας Μαντζαβίνος καὶ κῆρ Εὐστάθιος Τζίπουρας, κοινῇ αὐτῶν γνώμῃ καὶ συνανέσει ἡμῶν ἀπεπωλήκασι ταύτην ὡς ὑπάρχει καὶ μὲ ὅσα ἐλαιόδενδρα περιέχει, πάσσει τελείᾳ καὶ καθαῶ πρὸς γρόσια πεντακόσια καὶ τριάκοντα, ἧτ' οὖν: 530: τὸ κάθε στρέμμα πρὸς τὸ Ἱερὸν μοναστήριον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Ὁμπλοῦ, ἅπερ καὶ ἔλαβον ἐπὶ χεῖρας καὶ μετρίτᾳ σῶα καὶ ἀνελλιπῆ οἱ εἰρημένοι ἐπίτροποι, ὁμολογοῦντες

ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς οὐδεμίαν ἔχουν ἐξουσίαν ἢ κυριότητα ἐν αὐτῇ, ὡς ἀπαραβιάστως καὶ τῇ κοινῇ καὶ συμφώνῳ ἀποφάσει πωληθὲν ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων, λαβόντων ὡς εἴρηται σῶαν αὐτῆς τὴν τιμὴν καὶ ὀλόκληρον, ὥστε τοῦ λοιποῦ εἶναι καὶ λέγεται ἡ διαληφθῆσα σταφίδα σὺν πάσῃ τῇ περιοχῇ αὐτῆς καὶ ἄλωνος καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ ἐλαιοδένδροις κτῆμα ἴδιον ἀναφαίρετον καὶ ἀναπόσπαστον τῷ εἰρημένῳ μοναστηρίῳ Ὁμπλοῦ, δεσποζομένη καὶ ἐξουσιαζομένη παρὰ αὐτοῦ εἰς αἰῶνα τῶν ἅπαντα, ὡς καλῶς ἀγορασθὲν καὶ τελείως ἀπὸ πληρωθῆν τοῖς διαληφθεῖσι γροσίοις, παρ' οὐδενὸς πώποτε ἐνοχλουμένον ἢ διασειομένον τὸ σύνολον δι' οἰανδήποτε αἰτίαν καὶ πρόφασιν. τούτου χάριν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν συμφωνον ἀπόφασιν τῆς πωλήσεως τῆς ρηθείσης σταφίδος παριστούμεν τὴν τε πώλησιν ταύτην καὶ τὴν περιλαβὴν τῆς τιμῆς, βεβαίαις εἶναι καὶ ἀληθοῦς καὶ τὸ κῦρος ἐχοῦσας ἐν παντὶ καιρῷ καὶ κριτηρίῳ δικαιοσύνης, ἀμετάθετον καὶ ἀμετάτρεπτον. διὸ ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐνυπόγραφον καὶ ἐμμάτυρον πωλητικὸν γράμμα, τῇ τε ἡμετέρῃ ἐπιβεβαιώσει κατασφαλισθὲν καὶ τῇ ἰδιοχειρῶ ὑποβεβαιώσει ἐν τῷ τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως Ἱερῷ Κώδικι καταστροθὲν εἰς ἔνδειξιν. Ἐπεδόθη δὲ τῷ εἰρημένῳ μοναστηρίῳ εἰς ἑαυτοῦ ἀσφάλειαν: -αωιδ φ ἰοννίου : η ;

Θαnos Μαντζαβινος ἐπίτροπος βαιβεόνω

Εὐστάθιος Τζήπιρας ἐπίτροπος τῆς ἀγίας Τριάδος βαιβεόνω

Ἀθανάσιος Κανακάρης μάρτυς

Νικόλαος Λόντος μάρτυς

Γεράσιμος Μαντζαβίνος μάρτυς

Ἰωάννης Παπα Ἀγγελακόπουλος μάρτυς

Διμήτριος Ἀνάγνωσῆ μάρτυς

Νικόλαος Κρίτζος μάρτυς

Κοστακης Κασιματης.

Ὁ ἐνοριακὸς ναὸς (ἐδῶ τῆς Ἀγ. Τριάδος, ὅχι ὁ σημερινὸς τῶν Πατρῶν, ἀλλὰ ὁ προεπαναστατικὸς), συμβάλλεται ὡς νομικὸν πρόσωπον διὰ τῶν δύο ἐπιτρόπων του καὶ πωλεῖ «κοινῇ αὐτῶν γνώμη καὶ συναινέσει» τοῦ μητροπολίτου, ἐνώπιον τοῦ ὁποῦ συντάσσεται τὸ ἔγγραφο, καταστρωθὲν εἰς τὸν κώδικα τῆς μητροπόλεως, ὁ ὁποῖος δὲν εὔρεθῆ καὶ ὁ ὁποῖος ἂν ποτὲ εὔρεθῆ θὰ εἶναι πολῦτιμος διὰ τὴν ἄποψίν μας (ἱστορίαν δικαίου). Τὸ πωλούμενον εἶναι σταφιδάμπελος εἰς τὴν μεσ. πεδιάδα τῶν Πατρῶν, ἔχουσα ἤδη σύνορον ἄμπελον τῆς ἀγοραστρίας μονῆς Ὁμπλοῦ καὶ τοιαύτην τῆς τοῦ Μπαμπιώτου. «Χρεία ἐπείγουσα» ἐπέβαλε τὴν τοιαύτην ἐκποίησην, ἥτις δὲν κατονομάζεται, μᾶλλον ἀνάγκη ἦτο ἐπισκευῶν τοῦ ναοῦ. Τὸ ἔγγραφο συνετάγη εἰς διπλοῦν, ἀλλὰ δὲν γίνεται μνεῖα περὶ ἐπικυρώσεως διὰ τοῦ τουρκικοῦ δικαστηρίου τῆς πωλήσεως. Φαίνεται ὅτι τοῦτο δὲν ἦτο ἀναγκαῖον, ἐφ' ὅσον ἀπὸ ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος τὸ ἀκίνητον περιήρχετο εἰς ἕτερον ἐπίσης ἐκκλησιαστικόν, παρέμεινεν ὅθεν εἰς τὸ γενικώτερον νοούμενον σύνολον, τὴν Ἐκκλησίαν.

Κώστας Ν. Τριανταφύλλου